

Una proposta per suprimir la mitja veda de caça a l'entorn del Montseny i el Montnegre-Corredor

SALVADOR RIERA I IBERN

A proposal to eliminate the half ban on hunting in the surroundings of the Montseny and Montnegre-Corredor

Malgrat que diverses publicacions indiquen que el tudó (*Columba palumbus*) ha augmentat la seva àrea de distribució i presenta una tendència a l'alça a tota Catalunya, l'experiència personal de 60 anys de cacera al Montseny mostra una disminució notòria de tudons en aquests boscos a la tardor-hivern, durant la temporada regular de caça (octubre-gener), l'autor es planteja la idoneïtat d'autoritzar la seva cacera a la Mitja Veda a les comarques de l'entorn del Montseny i el Montnegre-Corredor (Vallesos, Osona, Maresme i La Selva). A fi de que l'Administració i la Federació de Caça puguin prendre decisions basades en fets objectius i inequívocs pel que fa a les autoritzacions de la seva caça a l'estiu, es plantegen unes reflexions que conduirien a la supressió de la seva caça i per extensió de la Mitja Veda en general en l'època estival, com a mínim en les esmentades comarques.

Paraules clau: mitja veda, tudó, colom roquer, caça.

Although several publications indicate that the wood pigeon (*Columba palumbus*) has increased its distribution area and shows an upward trend throughout Catalonia, a personal experience of 60 years of hunting in the Montseny reveals a noticeable decrease in number of the wood pigeons in the Montseny forest in autumn-winter, during the regular hunting season (October-January), the author considers the suitability of authorizing its hunting in the half ban in the regions surrounding the Montseny and the Montnegre-Corredor (Vallesos, Osona, Maresme and La Selva). In order that the Administration and the Hunting Federation can make decisions based on objective and unequivocal facts regarding the authorizations of its hunting in the summer, some reflections are raised that would lead to the suppression of their hunting and to the extension of the half ban mostly during the summer season, at least in the aforementioned regions.

Keywords: half ban, rock pigeon, hunting.

INTRODUCCIÓ

A les Ordres de Veda de les últimes temporades de caça, i concretament a la Resolució ACC/923/2004 del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, que han regulat l'activitat venatòria per la temporada 2024-2025, es fixaven les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per la temporada en tot el territori de Catalunya. Cal recordar que la Generalitat té competència exclusiva pels temes de caça al territori del Principat.

A l'Ordre hi ha regulades les diferents activitats: caça menor en general, caça a la Mitja Veda, falconeria, caça major en general, caça del porc senglar en particular, així com nombroses particularitats tant pel que fa les diferents comarques del país com per les diferents espècies, tècniques i modalitats de caça, autoritzacions i restriccions excepcionals, etc. amb gran quantitat de detalls.

Pel que fa a la Mitja Veda, que és tema que ens ocupa, la primera cosa que es regula és que només es pot practicar en els terrenys cinegètics de règim especial que ho tinguin aprovat en el seu Pla Tècnic de Gestió Cinegètica (PTGC).

SITUACIÓ ACTUAL

A continuació es determinen les espècies i els dies hàbils per a la seva cacera a Catalunya. Els dies hàbils per a la caça de les espècies guatlla (*Coturnix coturnix*), tudó (*Columba palumbus*), garsa (*Pica pica*) i estornell vulgar (*Sturnus vulgaris*) han sigut el 25 d'agost, el 1, 8 i 15 de setembre, exceptuant la demarcació de Lleida i les comarques de la Cerdanya i el Solsonès que han estat els dijous, dissabtes, diumenges i festius dins el període comprès entre el 21 d'agost al 10 de setembre, ambdós inclosos.

Per a l'espècie colom roquer (*Columba livia*), incloses les varietats domèstiques i híbrides, els dies hàbils a Catalunya han sigut el 1 i el 8 de setembre, exceptuant la demarcació de Lleida i les comarques de la Cerdanya i el Solsonès que han sigut els dijous, dissabtes, diumenges i festius dins del període comprès entre l'1 i el 10 de setembre ambdós inclosos.

Coloms roquers i tudons abatuts en un rostoll. (Foto S. Riera, setembre 2024).

Gos caçador i tudó. (Foto S. Riera, novembre 2022).

Perxa de tudons. (Foto S. Riera, febrer 2024).

CONSIDERACIONS

L'esperit i la justificació de la Mitja Veda s'ha basat històricament en que determinades espècies migradores, estivals a casa nostra i que nidifiquen aquí, com són la tórtora comuna (*Streptopelia turtur*) i la guatlilla (*Coturnix coturnix*), marxen pel setembre (com les orenetes), a contrades més meridionals més enllà del sud de la Península. Per tant, tenia un sentit els seu aprofitament cinegètic a mitjans d'agost i primers de setembre.

Altres espècies de la llista positiva són el tudó i el colom roquer, de les que ens ocuparem específicament més endavant i que són en realitat, l'objecte d'aquest escrit.

Les espècies que s'inclouïen i que encara ara s'inclouen són l'estornell i la garsa. I no pas perquè siguin migradores i per tant que caldria caçar-les abans no marxessin, sinó perquè es consideren espècies que són perjudicials per l'agricultura i en el cas de les garses a més, depredadores d'altres ocells.

Si a part de ser caçades a la temporada regular de caça, que sol començar el segon diumenge d'octubre, es cacen també a l'estiu, les seves poblacions, segons criteris aparentment lògics dels gestors, quedaran més delmades.

Són la torna de les espècies caçables, a les que els caçadors, de fet, poques vegades disparen, tan per la seva poca vàlua gastronòmica com pel seu nul interès estrictament cinegètic.

El cas és que, avui, la tórtora comuna ja no s'inclou a la llista i està en veda, ja que es considera espècie en vies d'extinció, car les seves poblacions han minvat de manera dràstica i evident els últims anys a casa nostra i a Europa en general (això no vol pas dir que a l'Àfrica septentrional, els seus quaters d'hivern, no se les caci indiscriminadament).

Pel que fa a la guatlla, la seva davallada poblacional, és també un fet indiscutible, sobretot a les comarques barcelonines en general i montsenyenes en particular, ja que és una gallinàcia que prefereix criar i viure en terrenys cerealístics, com per exemple a les comarques lleidatanes i que, a casa nostra, cada vegada costen més de trobar de forma extensiva.

CONCLUSIONS

Un cop exposada la situació d'acord amb les disposicions reguladores, plantegem les següents reflexions pel que fa als coloms roquers i els tudons.

La població de coloms roquers silvestres a casa nostra, és pràcticament inexistent, totalment residual. Les poblacions d'aquests coloms que viuen en els nuclis urbans, les granges i els conreus etc. són domèstiques o híbrides i sedentàries, per la qual cosa no té sentit aplicar lleis i directives referides a espècies migradores per justificar demorar la seva cacera respecte a les altres espècies on s'obri la mitja veda. Entenem que el que caldria és posar-los a la llista d'espècies protegides i per tant no caçar el colom roquer silvestre en tot l'any i deixar caçar les varietats domèstiques i híbrides que, a vegades i segons on, poden ser plaga, el mateix dia que s'obri la mitja veda, allà on s'obri.

Una altra incongruència, parlant de tórtores, és que la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), que ha arribat a Catalunya a partir de l'expansió natural de l'àrea de distribució de l'espècie gradualment des de l'Àsia meridional, i que origina problemes per sobrepoblació en no pas poques granges, cultius i en parcs urbans, donada la seva tendència humanitzadora, sigui espècie protegida i que ni tan sols no es pot caçar a la mitja veda sinó que tampoc es pot abatre durant la temporada regular. Malgrat normes alienes que vinguin de més amunt, que ho puguin imposar, a ulls del caçador, és incompreensible.

I pel que fa a la caça dels tudons, que és l'objecte principal d'aquest treball, caldria fer les següents consideracions sobre la conveniència de l'obertura de la mitja veda, a les comarques dels Vallesos, Osona, Maresme i la Selva.

De les espècies cinegètiques autoritzades, entre les altres de menor rellevància, ens queda pràcticament, només el tudó, atès que la guatlla es

pot donar aquí per extingida i la tórtora, tal com s'ha dit, en vies d'extinció, ha entrat ja en veda total.

És sabut que els tudons en aquesta època estival, cerquen el menjar en els rostolls de cereals i és aquí on es concentren les poblacions a casa nostra. Això fa que en els pocs dies d'obertura es facin verdaderes massacres en els baixos, amb tots els problemes –de seguretat inclosos–, que això genera. El resultat és que a la tardor-hivern, no queden tudons pels nostres boscos on llavors es dispersarien cercant les glans de roure, suro i alzina i la faja a cotes més altes, base de la seva alimentació tardoral i hivernal.

El resultat de la Mitja Veda és que en 2-3 dies d'estiu, es destrueix l'activitat cinegètica que els caçadors de ploma podrien portar a terme tot l'hivern, de manera repartida i escalonada, en les boscúries del Montseny i el Montnegre-Corredor.

I finalment una altra raó prou contundent i objectiva per evitar la seva cacera a l'estiu. Condicionats pel canvi climàtic, últimament es troben nius tardans de tudons amb petites i fins i tot amb ous, a finals d'agost, amb la qual cosa és obvi que si es caça un progenitor, es perden les pollades.

Caldria per tant, considerar la supressió de la caça a la Mitja Veda en tots els municipis d'aquestes comarques. L'argumentació de que els tudons si no es cacen a l'estiu marxen del territori a la tardor és totalment falsa, atès que no hi ha cap estudi ornitològic sobre els seus desplaçaments que ho sostingui.

Les asseveracions que heu llegit en aquest article estan basades en el coneixement de més de 60 anys caçant per aquestes contrades, en l'experiència i els registres fenològics personals de cada dia, durant aquests 60 anys de practicar l'activitat venatòria, a més de les sortides de camp sense l'escopeta a l'esquena.

BIBLIOGRAFIA

- RIERA, S. (1992-1993), *El triangle Montseny-Corredor-Montnegre* (Quadern de caça), Sant Celoni.
- , (2010), «L'alimentació dels tudons (*Columba palumbus*)», *Monografies del Montseny* 25, pp. 323-328.
- , (2013), «Els tudons (*Columba palumbus*) a la Vall de Santa Fe», VIII Trobada d'Estudiosos del Montseny.
- , (2016), «L'alimentació dels tudons (*Columba palumbus*)», CINEGETI-CAT, 13 de juliol.

- , (2017), Els tudons (*Columba palumbus* al Montnegre-Corredor). Una proposta per estudiar-ne els desplaçaments estacionals i migratoris en vista a una millor gestió de la seva cacera.
- , (2022), «La caça del tudó al Montseny (*Columba palumbus*)», *Monografies del Montseny* 37, pp. 219-224.
- , (2022), El tudó (*Columba palumbus*) (Biodiversitat, Fauna, Ocells), IS-VAT (Iniciatives Socials de la Vall Alta de la Tordera)
- , (2023), «El cant del tudó (*Columba palumbus*) com indicador del canvi climàtic», *Monografies del Montseny* 38, pp. 201-208.